

НАШЕ СОНЦЕ

Декември, 2014

МКД СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ - КРАЊ, СЛОВЕНИЈА

Број 19

НАШЕ СОНЦЕ

16-ТИОТ Етно-фолк по трет пат одржан во Летниот театар Khislstein

Galerija Sv. Cirila in Metoda: Zadnji teden meseca avgusta je potekala 2. slikarska kolonija. Likovna dela, ki so nastala na koloniji, so bila predstavljena na razstavi v mesecu oktobru.

29.11.2014 одржан вториот дел од Прешерново оро

Содржина

- 3** 16^{ти} Етно-фолк, Крањ 2014
- 9** 2. Likovna kolonija, Kranj 2014
- 11** Фолклорни групи: гостувања
- 14** Poročilo o delovanju Zveze zvez v obdobju maj 2013 - september 2014
- 17** Прешерново оро 2014 - втор дел
- 21** Mali pogomet
- 22** Пред празнични активности

Наше сонце

Издавач на весникот:

МКД Св. Кирил и Методиј-Крањ

Адреса: Савска цеста 34, Крањ, Словенија

Весникот излегува два пати годишно

Весникот е бесплатен

Тираж 300 примероци

Автори на весникот:

Сандра Газинковски, Весна Алексова, Ивица Боболински, Елена Минчевска-Бабачев, Методи Златков, д-р Илија Димитриевски, Боге Димовски, Игор Захаријев

Фотографија:

Ирена Јерас Димовска, Блаже Атанасов, Зоран Бабачев

Дизајн и техничко уредување:

Игор Захаријев

Вовед

Почитувани читатели!

Изминува уште една година која ја карактеризираат многу разновидни активности, кои ги изведоа членовите на нашето друштво. Овој број ги опишува активностите кои беа изведени во втората половина на 2014 година.

Централен настан беше 16^{тиот} Етно-фолк, кој годинава по трет пат се одржа во Летниот театар Khislstein. На фестивалот му предходеше дефиле на фолклорните групи по стариот дел на Крањ.

Во последната недела од август се одржа 2^{-рата} ликовна колонија, на која учество зедоа 15 академски сликари. Делата кои настанаа на оваа ликовна колонија беа изложени и можеа да се видат во галеријата Св. Кирил и Методиј во втората половина на октомври и ноември.

Во времето кога се слави роденденот на најголемиот словенечки поет Франце Прешерн и кога Градската општина Крањ го слави својот празник, го одржавме вториот дел од приредбата Прешерново оро, со богата содржина: настапот на фолклорната група на нашето друштво, книжевната вечер со македонскиот писател Живко Кујунџиски, доделувањето на благодарници на донаторите на друштвото за 2014 година и отварањето на изложбата на ликовното друштво Шкофја Лока.

Електронската форма на весникот е достапна на нашите интернетни страни:

www.mkd-kim.si и

www.mkc-kranj.si

16^{ТИ} Етно-фолк, Крањ 2014

Доколку ви падне во рака флаерот кој го издава Заводот за туризам Крањ, помеѓу настапувачите во Летниот театар Khislstein во месеците јуни и јули ќе ги прочитате: Раде Шербеџија, Романа Крањчан, Бајага и Инструктори, Јосипа Лисац и други. Во терминот 21.6.2014 година пишува: 16^{ТИ} Етно-фолк фестивал. Да, тогаш во Летниот театар Khislstein се одржа 16^{ТИОТ} Етно фолк.

На фестивалот му предходеше дефиле, кога фолклорните групи - учесници на фестивалот продефилираа по стариот дел на Крањ, при што на Мајстровиот трг имаа мини

настап, кога поголемиот дел од групите се претставија со сопствена точка. Овој мини настап привлече голем број на случајни минувачи кои љубопитно ги проследија ората и другите игри

карактеристични за различни делови од поранешната заедничка држава.

Програмата започна со уводниот говор и свеченото отварање на фестивалот од страна на претседателот на друштвото, г-динот Игор Захариев и заменик градоначалничката на Градската општина Крањ, г-ѓа Нада Михајловиќ.

Први на бината во Летниот театар Khislstein излегоа дел од членовите на музичката секција на организаторот, **МКД Св. Кирил и Методиј** од Крањ, во состав Методи Златков, Милан Соколов и Раде Вангелов, кои и го отворија настапувачкиот дел. Се претставија со *Осоговка*, *Циганчица* и *Право за рамо*.

Први гости на 16^{-тиот} Етно-фолк фестивал беа фолклористите на српското културно друштво **Брдо** од Крањ. *Фолклорот е животот, сè друго е ситница* - се најчестите зборови на нивниот уметнички водител и кореограф, Милан Гламочанин, кој е и автор на кореографијата со која се претставија нивните фолклористи. Ги видовме со игри и песни од Црна Трава (Југоисточна Србија): *Kad barne goš i mene srce da iskoči*. Играорците со жива музика ги придружуваше оркестарот на нивното друштво.

Со кореографијата *Куна* се претставија девојките од младинската фолклорна секција на друштвото **Љиљан** од Љубљана. Кореографијата е составена

од игрите *Антерија*, *Босанска тропа* и *Около коло*, кои се карактеристични за околината на Сараево. Оваа кореографија е една од поновите и ја изведуваат од 2013 година наваму. Ментор на фолклорната група е г-ѓа Самила Чолиќ.

Следеше настапот на **МФГ Калина - Модрин** од Љубљана. Се претставија со кореографијата *На жетва*. Покрај работна обврска и начин за обезбедување со жито за прехранување на луѓето и добитокот, жетвата некогаш претставувала одлична можност за крепење на

семејните, роднинските и пријателските односи, а често за жетвите биле карактеристични и ората и песните. При ваквите дружења не било исклучено да се роди некоја нова љубов ... Ментор на фолклорната група е г-ѓа Соња Цекова Стојаноска.

Следните настапувачи, фолклористите на **СКД Видовдан** исто така доаѓаат од Љубљана. Тие се претставија со кореографијата *More zadje sunce*, чиј автор е Милан Гламочанин. Се работи за сплет на игри од југоисточните делови на Србија. Жителите на тие краеве имале тежок и напорен живот,

така да орото и песната многу им значеле. Преку тие енергични ора и песни, емоционално ги доживуваме овие краишта. *Прешевка, Емкино, Власинка* се некои од ората кои не нè оставија рамнодушни.

Фолклорната група на **МКД Кочо Рацин** од Копер е формирана пред една година и ја сочинуваат дваесетина фолклористи, стари од 10 до 30 години. На 16^{-тиот} Етно-фолк се претставија со кореографијата *Водарки* - женска игра во која може да се препознае секојдневната македонска жена, која оди по вода. Кореографијата е составена од повеќе игри од различни краеве на Македонија, а превладуваат игрите од Источна

Македонија. Ментор на фолклорната група е г-динот Блаже Атанасов.

Следни на одарот излегоа фолклористите на **КД Фолклора** од Церкље. Тие се претставија со кореографија со име *Биртовск*, која настанала на основа на песната за гостилничарот од Тухињска долина кај Камник. На хумористичен начин го прикажуваат некогашниот живот на село, во гостилница. Таму се собирале луѓето, пиеле, пееле, играле и се забавувале играјќи друштвени игри. Фолклористите, облечени во горењска народна носија од првата половина на 19. век, се претставија со играта *zasel tanc* односно со горењските игри: *Mazurka, Na klinčku visi kiklca* и *Grabčev*

ples. Ментор на фолклорната група е г-динот Бране Шмид.

Младинската фолклорна група на **МКД Илинден** од Јесенице се претстави со кореографијата *Малешевка*. Ментор на фолклорната група е Дамјан Лазов.

Ветеранската фолклорна група на **МКД Св. Кирил и Методиј** го затвори фестивалот, настапувајќи со ората *Егејска*, *Машката*, *На три пати*, *Пајдушко* и *Елено моме*. Ментор на

фолклорната група е Методи Златков, а уметнички раководител е Бранко Георгиев.

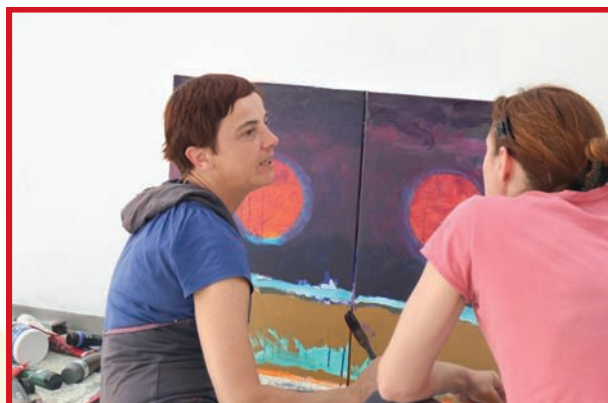
На крајот водителката на фестивалот, Сандра Газинковски им се заблагодари на покровителите на фестивалот - Градската општина Крањ и Јавниот фонд на Република Словенија за културни дејности и ги поздрави сите посетители, поканувајќи ги на 17^{-ТИОТ} Етно-фолк догодина.

2. Likovna kolonija, Kranj 2014

V dneh od 28. do 30. avgusta je v prostorih Makedonskega kulturnega društva sv. Cirila in Metoda potekala 2. slikarska kolonija. Na vabilo se je odzvalo 14 umetnikov: trije umetniki iz Društva likovnih umetnikov Maribor; Matjaž Duh, Anka Krašna, Erna Ferjanič, štirje umetniki iz Društva likovnih umetnikov Ljubljana; Vinko Železnikar, Veljko Toman, Dušan Klun, Matej Metlikovič, dva člana Kranjskega društva likovnih umetnikov; Miha Perčič in Franc Bešter in pet članov Združenja umetnikov Škofja Loka; Rado Dagarin, Agata Pavlovic, Barbara Demšar, Irena J. Dimovska in Boge Dimovski. Vsi sodelujoči umetniki so akademski slikarji, z različnimi poklici od samostojnih umetnikov, univerzitetnih profesorjev do likovnih pedagogov in restavratorjev.

Značilnost slikarskih kolonij ni samo potreba po osebni komunikaciji temveč tudi delovni vnemi, po izražanju z različnimi tehnološko tehničnimi pristopi, postopki eksperimentiranja, ki jih posamezniki uporabljajo pri nastanku likovnega dela. Na slikarsko kolonijo so bili povabljeni slikarji, ki se med seboj razlikujejo, vendar se lahko zelo hitro prilagodijo tako omejenemu

časovnemu terminu kot prostoru oziroma okolju v katerem se nahajajo. Kratke likovne kolonije ponujajo nek izziv, saj je potrebno sliko dokončati v enem dnevu, zato prihaja do hitrih odločitev in improvizacij. Značilno za druženja in ustvarjanja na takšnih kolonijah je spoznavanje novega okolja, spontanost, hitro, dinamično in sveže slikanje, resno delo in sprostitvev ob klepetu pa naj bo to pogovor o umetnosti, ali zabava ob šaljivih prigodah. Svoboda likovnega izražanja med udeleženci izzove rahlo in pozitivno tekmovalnost in konkurenčnost. Sodelujoči umetniki na tej koloniji so bili uveljavljeni predstavniki slovenske umetnosti. Prijazno, prijateljsko in delovno ozračje je obrodilo bogate sadove. Udeleženci so gostitelju za korektno in uspešno sodelovanje pustili po eno likov-

no delo. Slike predstavljajo krajine, figure, mestne vedute in abstraktne kompozicije.

Vsa dela, ki so bila narejena na 2. slikarski koloniji so bila predstavljena na razstavi, ki jo je organiziralo Makedonsko kultur-

no društvo sv. Cirila in Metoda v mesecu oktobru. Ob tej priložnosti je bila izdana tudi zloženska s kratko pisno in slikovno predstavitev avtorjev in nastalih del.

V kulturnem programu ob otvoritvi razstave je nastopila veteranska folklorna skupina MKD Sv. Ciril in Metod.

Na koncu lahko zaključim z ugotovitvijo, da je slikarska kolonija presegla vsa pričakovanja tako s strani gostitelja kot s strani udeležencev. Tri dnevno ustvarjalno likovno življenje je popestrilo kulturni utrip mesta Kranj, zato bi si v bodoče lahko samo želeli ponoviti tako uspešno izpeljan dogodek.

Фолклорни групи: гостувања

18.10.2014: Настап на ветеранската фолклорна група во културната програма при отварањето на изложбата на дела настанати на 2^{-рата} ликовна колонија

Културната програма при отварањето на изложбата на дела од 2^{-рата} ликовна колонија беше збогатена со настапот на ветеранската фолклорна група. Тие пред присутните се претставија со сплет ора од Егејска и Источна Македонија. Во октомврискиот број на Крањчанка (месечен прилог на Горенски глас) во рубриката КУЛТУРА излезе и прилог посветен на оваа приредба.

9.10.2014: Настап на музичката секција на *Фужинијада* во Љубљана

Музичката секција зеде учество на приредбата *Фужинијада*, која традиционално се одржува секоја година во населбата Фужине во Љубљана. Тие се претставија со неколку изворни македонски песни и ора.

25.10.2014: Настап на ветеранската фолклорна група на фестивалот *Разиграна младост* во Церкље

Традиционално секоја година нашата фолклорна секција гостува кај српското културно друштво БРДО од Крањ, кое што го организира фестивалот РАЗИГРАНА МЛАДОСТ. Овој пат настапија ветераните со неколку ора од Источна и Југоисточна Македонија.

18 | KULTURA

Likovniki med Makedonci

V soboto so v prostorih Makedonskega kulturnega društva sv. Ciril in Metod odprli razstavo likovnih del, nastalih na likovni koloniji konec avgusta.

Besedilo in foto: Igor Kavčić

Pristem ko so lasi v MKD sv. Ciril in Metod pokušano pripravili prvo likovno srečanje, so les dogodek sklenili ponoviti. Več kot uspešno. Kolonije, ki je potekala zadnji vikend v prostorih društva, se je udeležilo kar štirinajste likovnikov iz vse Slovenije. Akademski slikar Boge Dimovski je na usvajalni vikend povabil slikarje različnih generacij in umetniških slogov: Rada Dagari- na, Barbano Derisari, Agato Pavlovec, Franca Bešna, Mila Perčić, Ireno Jeras Dimovska, Manceja Melikovića, Eno Ferjančič, Veljko Tomana, Vinka Železnikarija, Anko Krašna, Matjaža Duha in Dušana Kluna. Tako je te dni na ogled zelo raznolika paleta umet- niških del od abstraktnih slik do stiliziranih podob, krajine in arhitekture. Avtorji so pri delu uporabljali različne tehnike, najpogosteje pa akrilne bar- ve. »Vidljive na koloniji je bilo zelo pozitivno, ob tem, da smo imeli na voljo odlične pogoje za delo, pa smo med seboj izmenjali tudi številne izkušnje,« je v imenu udeležencev povedal slikar Veljko Toman. Vsak izmed slikarjev je pojeil po dve plati, po eno delo pa naj bi avtorji namenili organizatorju in gostitelju, makedon- skemu društvu v Kranju.

Ob tej priložnosti je dr. Ilija Dimitri- evski, podpredsednik Zveze makedonskih kulturnih društev Slovenije, predstavil tudi zbornik, ki so ga pri- pravili ob dvajsetletnici zveze. »Ko smo pred dvema letoma z zbornikom obeležili dvajsetletnico našega kraj-

Odprta razstava se je udeležila večina udeležencev kolonije, ob njihovi desni pa so Mohor Bogataj, Igor Zahariev in Ilija Dimitrievski.

Veteranska folklorna skupina MKD sv. Ciril in Metod je predstavila nekaj značilnih makedonskih plesov.

28.11.2014: Настап на ветеранската фолклорна група на Фолклорни денови во Јесенице

Ветеранската фолклорна група гостуваше во Јесенице, во Колперна на приредбата која ја организираше МКД Илинден, а се претстави со ора од Осоговијата и Пијанечко-Малешевскиот крај на Македонија. За прв пат се претставија во нови носии кои беа изработени од вештите раце на познати креатори и изработувачи на народни носии од Источниот регион на Македонија.

29.11.2014: Настап на младинската фолклорна група на вториот дел од приредбата Прешерново оро

Во рамките на вториот дел од приредбата ПРЕШЕРНОВО ОРО на 29.11.2014 година во културниот дел на програмата настапи младинската фолклорна секција на нашето друштво со сплетот МАЛЕШЕВКА.

13.12.2014: Настап на детската фолклорна група на фестивалот *Детска фолклоријада во Љубљана*

Детската фолклорна група и оваа година гостуваше на фестивалот

Детска (Отрошка) фолклоријада во Љубљана, чиј организатор е СКУД Младост. Тие се претставија со неколку ора од Источна Македонија.

Poročilo o delovanju Zveze zvez v obdobju maj 2013 - september 2014

Vsebinsko delovanje ZZ se je nanašalo na aktivnosti, ki so imele za cilj ureditev statusa in položaja narodnih skupnosti pripadnikov narodov nekdanje SFRJ v Sloveniji, kar je tudi osnovna statutarna naloga Zveze zvez.

Potem ko je bil na osnovi Deklaracije že maja 2011. ustanovljen **Svet Vlade Republike Slovenije za vprašanja narodnih skupnosti pripadnikov narodov nekdanje SFRJ v Sloveniji** in je imel v drugi polovici leta 2011 pod vodstvom ministrice za kulturo Širce in ministra za kulturo dr. Žekša dve uspešni seji, je prišlo v prvi polovici leta 2012 do negativnega zasuka. Po državnozbornskih volitvah konec leta 2011 je bila vzpostavljena nova državnozbornska koalicija in nova Vlada, ki nista bili več naklonjeni pozitivnemu reševanju problematike ABČHMS v RS.

V tem kontekstu je bil 24.05.2012 ukinjen tudi »naš« Svet pri Vladi, za kar je ZZ izvedela iz medijev in niti kasneje ni bila o tem obveščena s strani Vlade RS. Predsedstvo ZZ je bilo zelo razočarano nad takim postopkom Vlade. Takoj je reagiralo z načelnim aktom - Ugovorom Vladi, ki je, med drugim, vseboval tudi zavrnitev očitka o kakršnih koli finančnih razlogih v zvezi z ukinitvijo Sveta, saj z delovanjem Sveta Vlada do tedaj ni imela absolutno nobenih stroškov. V tem protestnem pismu Vladi, ki je poslano v vednost tudi tedanjemu predsedniku DZ RS Gregorju Virantu, Predsedstvo ZZ ni le izrazilo svojega protesta, temveč tudi predlagalo ponovno vzpostavljanje Sveta, saj je bil to

edini dotlej vzpostavljeni uradni organ med državo in ABČHMS v RS, kot je bilo še poudarjeno v pismu. Poleg Ugovora Vladi se je na ukinitiv Sveta odzvala ZZ še z ustrezno Izjavo za javnost, ki je bila posredovana medijem.

Na navedene aktivnosti Predsedstva ZZ je prejet Vladni odgovor, v katerem Vlada navaja, da bo tematiko naših narodnih skupnosti nadalje budno spremljala in da bo proučila nujnost potrebe in možnosti za ponovno ustanovitev Sveta. Vendar se do padca Vlade Janeza Janše, kljub sklepu Komisije za peticije, človekove pravice in enake možnosti leta 2013 v tem pogledu se ni zgodilo nič.

Ob zaključku preteklega mandata dne 22.04.2013 v hotelu Union je bil opravljen razgovor Predsedstva zveze zvez razgovoru s tričlansko delegacijo ECRI-ja.

Predsedstvo ZZ je na svojih sejah redno obravnavalo položaj Zveze v luči aktualno politične situacije, smernice, predloge, razmišljanja in tudi o možnostih, ki jih je predvidel že Načrt za implementacijo Deklaracije. Zato smo v začetku mandata postavili dve ključni usmeritvi za naše delovanje:

- Ponovno vzpostavitev Svet Vlade Republike Slovenije za vprašanja narodnih skupnosti pripadnikov narodov nekdanje SFRJ v Sloveniji in
- Priprava strokovne podlage in predloga za dopolnitev Ustave R Slovenije s katerim bi se priznale pravice manjšin pripadnikom ABČHMS skupnosti v RS.

- Problematika članstva Zveze hrvaških in srbskih kulturnih društev v Zvezi zvez.

Ad. 1

Do ponovnega aktiviranja **Sveta Vlade Republike Slovenije za vprašanja narodnih skupnosti pripadnikov narodov nekdanje SFRJ v Sloveniji** je prišlo 17.10.2013. Za ponovno aktiviranje Sveta pri Vladi Alenke Bratušek so največ zaslужne vse vladne stranke in predvsem Socialni demokrati in Pozitivna Slovenija. Do odstopa te Vlade smo imeli tri seje Sveta pri Vladi.

Na tretji seji je bilo obravnavano besedilo za dopolnitev Ustave RS z novim 64a čl. in strokovno obrazložitev, ki ga je pripravila naša strokovna svetovalka Vera Kržišnik-Bukić. Po uskladitvi besedila sklepa s predstavniki institucij je bil sprejet:

Sklep št. 1:

Svet Vlade RS za vprašanja narodnih skupnosti pripadnikov narodov nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji se je podrobno seznanil s pobudo predstavnikov narodnih skupnosti Albancev, Bošnjakov, Črnogorcev, Hrvatov, Makedoncev in Srbov v Sloveniji za dopolnitev Ustave Republike Slovenije v delu, ki se nanaša na narodne skupnosti. Svet bo pobudo posredoval v nadaljnjo obravnavo Vladi RS.

Besedilo pobude za nov 64.a člen Ustave RS se glasi:

(položaj in posebne pravice narodnih skupnosti, po izvoru iz razpadle SFRJ, v Sloveniji)

Albanci, Bošnjaki, Črnogorci, Hrvati, Makedonci in Srbi, ki živijo v Sloveniji,

so narodno manjšinske skupnosti.

Njihov položaj in posebne pravice ureja zakon.

Ad. 2

Pripravili in izvedli 24.10.2013 okroglo mizo v Štihovi dvorani Cankarjevega doma na temo "KDO SO MANJŠINE V REPUBLIKI SLOVENIJI" na kateri je sodelovalo 10 uglednih poznavalcev manjšinske problematike v R Sloveniji. Rezultat tega srečanja bo knjiga prispevkov, ki je v pripravi za tisk v obsegu 180 strani A4 formata. Trije avtorji okrogle mize; dr. Miran Komac, dr. Vera Kržišnik-Bukić in dr. Ciril Ribičič so bili referenti na treh sejah Sveta Vlade in so predstavile svoje poglede na ABČHMS manjšinsko problematiko v R Sloveniji.

Ob tem smo opravili številne razgovore z; predsednikom Državnega zbora RS, Jankom Vebrom,

državno sekretarko in članico PS, Tamaro Vonto,

predsednikoma SD, Igorjem Lukšičem in DL Gregorjem Virantom,

evropskima poslancema SDS, Milanom Zverom in SD Tanjo Fajon,

predstavniki Združene levice(16.05.2014),

predsedujočim SD mag. Dejanom Židanom,

predsednikom R Slovenije, Borutom Pahorjem (10.09.2014)

Obdobje od maja do septembra 2014 je bilo v znamenju volitev za EU parlament in Državni zbor RS. Zmaga nam naklonjenih strank na državotvornih volitvah nam omogoča nekoliko bolj optimističen pogled na uresničitev naših zahtev za ustavno priznanje našim manjšinskih skupnosti in zakonsko podlago za lažjo uresničitev naših kolektivnih pravic.

Ad. 3

Po izstopu Zveze srbskih kulturnih društev in vztrajanju Zveze hrvaških kulturnih društev na status "pridruženega članstva", ki ga Statut Zveze zvez ne predvideva ostaja nerešeno vprašanje skupnega nastopanja do države, njenih organov in drugih organizacijah. Zato moramo poiskati primerne odgovore za trenutno stanje. Ena od možnih rešitev je v sklenitvi Sporazuma med Zvezo zvez in Zvezami Srbov in Hrvatov, ki so naklonjeni nekakšnemu pridruženemu članstvu na podlagi že nadgrajenega sporazuma Koordinacije iz leta 2006.

Predsedstvo je imelo 20 rednih in nekaj

izrednih sej v skladu s predhodno poslani mi vabili z dnevним redom. Seje je skliceval in vodil predsednik dr. Ilija Dimitrievski. Iz zapisnikov teh sej je bliže razviden tok in vsebina delovanja ZZ v obravnavanem mandatnem obdobju. Zelo veliko je bilo tudi medsebojnega sodelovanja znotraj predsedstva telefonsko in po e-pošti in praktično so tudi nekatere seje opravljene po tej poti.

Predsedstvo je delovalo v sestavi: predsednik, dr. Ilija Dimitrievski in člani: Veselin Lakić, Tahir Maliqaj, Fahir Gutić, Zlatomir Bodiroža delno (navedeni po abecednem redu posamičnih zvez) ter dr. Vera Kržišnik-Bukić, po statutu ZZ sicer svetovalka ZZ.

Največ strokovnega in političnega dela je opravila v predsedstvu in v zvezi z delovanjem ZZ nasploh dr. Vera Kržišnik-Bukić. Odnosi znotraj predsedstva so bili korektni, kar je vse spodbudno in uspešno vplivalo na rezultate prizadevanj ZZ. Člani predsedstva so se udeleževali sej redno in bili odsotni le izjemno in upravičeno. Vse odločitve na sejah, so sprejete s konsenzom vseh prisotnih.

*Dr. Ilija Dimitrievski
Predsednik predsedstva ZZ*

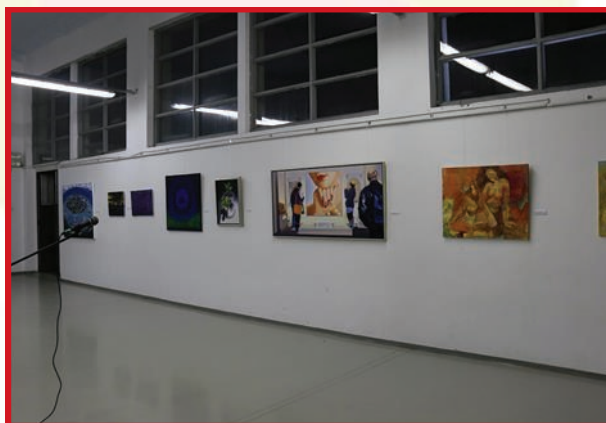
Прешерново оро 2014 - втор дел

Под мотото *песна - музика - слика* традиционално и годинава се одржа вториот дел од проектот „Прешерново оро 2014“. Имено последната сабота од месец ноември, во просториите на МКД Св. Кирил и Методиј во Крањ, со богата културно уметничка програма се чествуваше роденденот на големиот словенечки поет др. Франце Прешерн и празникот на Градска општина Крањ. Културната соработка помеѓу македонскиот и словенечкиот народ, постоела, постои и ќе постои. Доказ за добрата соработка се манифестациите од типот на Прешерново оро, каде се промовира и настојува да се зачува македонскиот идентитет, но се негува и словенечката култура. Темел за зачувување на добрите односи се културното разбирање и меѓусебно почитување.

Во рамките на манифестацијата Прешерново оро беа реализирани неколку културни активности. Дел од програмата беше групната изложба на членовите на ликовното друштво од Шкофја Лока. Седумнаесет уметници, го презентираа своето богато уметничко творештво. На изложбените паноа во галеријата на МКД Св. Кирил и Методиј се претставени уметнички дела со различни димензии, различни наслови, мотиви, работени во повеќе ликовни техники (масло на платно, фотографија, карикатура, комбинирана техника, графика, цртежи ...). Дел од

изложените дела се: карикатурата на Томо Крижнар, тродимензионален портрет на пес, неколку слики без наслов ... Меѓу уметниците кои се имаат потпишано под сликите се: Боге Димовски, Ирена Јерас Димовска, Барбара Пинтар, Берко, Јанез Плестењак, Петра Плестењак, Борис Облак, Јуриј Калан, Барбара Демшар, Агата Павловец, Томаж Лундер, Петер Габер, Павел Флорјанчич, Петер Покорн, Херман Гвардјанчич, Радо Дагарин, Матеј Плестењак. На едно место се здружени различни генерации, различни ликовни техники и мотиви, со една цел преку уметничките

дела да го презентираат својот уметнички дар. И овојпат ликовната критика за делата ја подготви магистер Боге Димовски.

Дел од програмата беше посветен и на пишуваниот збор. Гостин на литературната вечер беше младиот и талентиран македонски писател, магистер Жарко Кујунџиски. Вечерта ја водеше Намита Субиото, доцент по македонски јазик и книжевност на Филозофскиот факултет во Љубљана. Жарко Кујунџиски (роден 1980 година во Скопје) е дел од најмладата генерација македонски писатели. Негови авторски дела се: Америка, Најдено-загубено (романи), 13 (раскази), Ендрју, љубов и други непогоди (драми), Мојата Сузан повторно девојка (драми) и Најкраткото долго (есеј). Најголем успех постигнал со романот Spectator кој е прв дебитантски роман во современата македонска книжевност со пет изданија. Магистер Жарко Кујунџиски е прозаист, колумнист, пишува есеи, преведува книги, учествува на фестивали, објавува во македонски и странски медиуми. Главен уредник е на издавачката куќа „Антолог“ и на

електронското списание Репер (www.reper.net.mk), координатор е на филмскиот фестивал Браќа Манак во Битола. За впечатоците од гостувањето во Словенија писателот Кујунџиски ќе рече: *Врската со Република Словенија ми е битна и драга, бидејќи моето прво нетуристичко патување како писател надвор од државата се случи токму во Изола, а мојот прв расказ преведен и објавен на странски јазик беше токму на словенечки во списанието „Содобност“ во 2003 година. Една деценија подоцна на покана на Македонското друштво „Св. Кирил и Методиј“ - Крањ, имав чест да престојувам одново во Љубљана, но и да ги запознаам и Крањ и Јесенице, кои досега ги немав посетено. Го добив истиот впечаток како и во Македонија, дека не само главните градови, туку и помалите места имаат свој шарм и активен културно-туристички потенцијал со кој освојуваат. И не само тоа, туку во Крањ сретнав исклучително талентирани луѓе кои со збор, танц, храна и срдечност пренесуваат дел од македонското сонце насекаде во светот. Предавањето кое го одржав на Филозофскиот факултет во*

Љубљана и читањето во Крањ ми беа вистинско освежување. Ми беше чест што сум дел од една манифестација која го носи името на големиот Франце Прешерн, а незаборавни ќе останат и дружбите со Намита, Илија, Крсте, Бруно, Игор, како и со многуте други Македонци и Словенци кои ги сретнав тука.

Писателот Жарко Кујунџиски, престојот во Словенија го искористи за да одржи предавање пред студентите на катедрата по македонски јазик на Филозофскиот факултет во Љубљана. Тема на предавањето беше *Кратка и горчливо слатка микрофикција во македонската литература*.

Манифестацијата Прешерново оро 2014 беше збогатена и со промоција на две научни книги посветени на малцинските прашања во Словенија. Др. Илија Димитриевски пред присутните ги претстави книгите: *Историски, политиколошки и културолошки рамки за дефинирање на националните малцинства во Република Словенија*, објавена од страна на Институтот за етнички прашања на Република Словенија и Зборникот кој е дел од тркалезната маса која се одржа на 24 октомври 2013 година во Цанкарјев дом, а носи наслов *Кои се малцинствата во Словенија*. Оваа книга е издадена од страна на Сојузот на сојузите на културни друштва во Словенија, а по повод десет годишнината од основањето на сојузот.

Културната програма ја збогатија и членовите на фолклорната секција која успешно работи во рамките на МКД Св. Кирил и Методиј. Одржаа неколку минутен концерт на кој се претставија со сплетот *Малешевка*, презентирајќи дел од македонските ора, песни, инструменти и носии. Со гласен аплауз беше поздравен нивниот труд посветеност и желба да се зачува сопствениот идентитет.

На донаторите на друштвото за 2014 година им беа врачени благодарници.

Македонката домаќинка од памтивек е на далеку позната по своето гостопримство. Вештините во подготвување традиционални македонски јадења и овојпат ги изнесоа на виделина, жените од кулинарската секција под раководство на Милевка Атанасова. На

трpezата беа застапени традиционални јадења, но преовладуваше надалеку познатиот зелник кој мами со мирис но и со вкус. Вкусните јадења беа залиени со македонско вино.

Приредбата заврши во доцните вечерни часови, со желба повторно догодина да се собереме и да се потсетиме на нашите корени.

Mali nogomet

Jesen je tokrat postregla le z dvema turnirjema. V septembru namreč, kakor je bilo v navadi vsako leto, prvič po dolgih letih nista bila organizirana turnirja s strani društev KD Brdo in SKPD Sveti Sava. Upajmo, da jim bo v prihodnje uspelo in bodo nadaljevali s tradicijo.

Prvo prizorišče so bile Nove Fužine v Ljubljani, organizacija v okviru društva MKD Makedonija. Tukaj naša ekipa vedno dosega dobre rezultate in tudi tokrat ni bilo drugače. Sprehodu skozi skupinski del smo se v finale preko polfinalne tekme prebili šele po streljanju penalov. V finalu je bila premočna domača ekipa, ki je tako poskrbela, da je naslov spet ostal v Ljubljani. Istega meseca je društvo MKD Ohridski biseri povabilo na turnir v Staro Goro, kjer smo se vedno imeli lepo. Za oktober je bilo nenavadno toplo saj se je temperatura tisto nedeljo dvignila nad 25°C in nekateri smo celo porjavili kot bi

bili na morju. Turnir je potekal v prijateljskem vzdušju ampak je bil tudi poln tekmovalnosti in borbe do zadnjih atomov moči. Ker smo bili v skupini, kjer smo bili sami z domačini, ker ena od ekip ni uspela priti, smo igrali še povratno tekmo. Na prvi je bilo neodločeno, drugo pa smo dobili z najvišjo razliko na turnirju. V polfinalu smo igrali proti prenovljeni ekipi z Jesenic, ki je pred gol postavila tako imenovani bunker in se branila celo tekmo. Tako je ostalo pri rezultatu 0:0. Po dolgem streljanju penalov so imeli več sreče MKD Ilinden, ki so šli naprej v finale, kjer pa so izgubili proti ekipi, sestavljeni iz domačinov Stare Gore. Naša ekipa MKD Sv. Ciril in Metod je tako direktno streljala penale za tretje mesto in ga tudi osvojila.

Leto smo zaključili s štirimi lovorikami (enkrat 1. mesto, dvakrat 2. mesto in enkrat 3. mesto) s čimer smo zelo zadovoljni.

Пред празнични активности

По повод новогодишните и божиќните празници, учениците кои посетуваат дополнителна настава по македонски јазик во ОУ Јакоб Аљаж во Крањ и членовите на детската фолклорна секција на друштвото изведоа неколку приредби.

Првите се претставија со кратка програма на последниот час по македонски јазик во 2014 година. Во својата училница во ОУ Јакоб Аљаж во Крањ, пред своите родители и другите присутни гости рецитираа, читаа и пееја македонски песни поврзани со празниците кои приближуваа.

МКД Св. Кирил и Методиј од Крањ се погрижи учениците да добијат новогодишни пакетчиња, како награда за вложениот труд во совладувањето на македонскиот јазик.

Членовите на детската фолклорна секција на друштвото учествуваа на новогодишната приредба, која се одржа во Македонскиот културен центар во Крањ. Тоа беше последна приредба во низата многубројни приредби кои оваа група ги имаше во 2014 година, а за разлика од повеќето останати, таа беше многу порелаксирана. Беа посетени од Дедо

мраз, кој им подари пакетчиња. За возврат, младите фолклористи му испееја многу песни и му заиграа неколку ора.

Покровители на приредбата беа Билјана и Зоран Томов од Австрија.

МКД С В. КИ РИ Л И М Е Т О Д И Ј - К Р А Њ, С Л О В Е Н И Ј А

MKD Sv. Ciril in Metod - Kranj, Slovenija

Адреса: Савска цеста бр.34, 4000, Крањ, Словенија (**Naslov:** Savska cesta 34, 4000 Kranj, Slovenija)

Телефони: +386 (0)40 572 785, +386 (0)40 166 882

Интернет страни: www.mkd-kim.si, www.mkc-kranj.si

E-mail: mkd.kranj@gmail.com

 <http://www.facebook.com/mkd.kim>

Донатори и покровителски организации

ДОНАТОРИ: Tabakum Export-Import d.o.o., Novo mesto | Biljana in Zoran Tomov - Avstrija | Makedonija trade d.o.o., Ljubljana | Vinojug d.o.o., Šenčur | Savatech d.o.o., Kranj | Zebra d.o.o., Kranj | Avtošola – Ekspert d.o.o., Kranj | Radika prevozi d.o.o., Ljubljana | Maktrans d.o.o., Ljubljana | Novateks d.o.o., Ljubljana | Kara d.o.o., Tržič | Miladin Mladenov s.p., Preddvor | Okrepčevalnica Pri Matevžu, Kranj | Goldy s.p., Kranj | SA-MI s.p., Kranj | Paunovski d.o.o., Ljubljana | Rule turs d.o.o., Skopje | Foto Daniel Atanasov, Kranj

ПОКРОВИТЕЛСКИ ОРГАНИЗАЦИИ: Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije | Mestna občina Kranj | Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije | Амбасада на Република Македонија во Република Словенија

Projekt "Informacijski center - Naše sonce" je sofinanciral Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije